

Asia: VN/26873/2024

Lausuntopyyntö: Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin (NKV-direktiivi) täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Direktiivin suhde nykytilaan

Mitä huomioita teillä on kansallisen nykytilan ja direktiivin suhteen arvioinnista? Pyydämme arviossanne keskittymään siihen, mitä direktiivi näkemyksenne mukaan edellyttää vähimmäistasolla.

-

Keskeiset ehdotukset

Mikä on näkemyksenne esityksen keskeisistä ehdotuksista ja suhteesta direktiivin edellyttämään vähimmäistasoon? Pyydämme kommentoimaan jokaista kohtaa erikseen kunkin otsikon alle.

-

Asianomistajan suojelun tarpeen arviointia koskeva ehdotus

-

Rikoslain muuttamista koskeva ehdotus

-

Ehdotus erityisen suojelun tarpeessa olevan asianomistajan kuulustelua koskevien säännösten laajentamisesta koskemaan seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajan lasta tai asianomistajan kanssa samassa kotitaloudessa asuvaa hänestä riippuvaisessa asemassa olevaa henkilöä, joka on muodollisesti rikosprosessissa todistajan asemassa

-

Ehdotus asianomistajan yhteystietojen välittämistä tukipalveluihin koskevan säännöksen laajentamisesta koskemaan erityisen suojelun tarpeessa olevaa seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajaa

-

Ehdotus yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävästä jatkossa seurata ja arvioida Istanbulin sopimuksen ohella NKV-direktiivin tarkoittamia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua direktiivin soveltamisalaan kuuluvan väkivallan kaikkia muotoja

-

Seri-tukikeskuksia koskeva ehdotus

-

Seri-tukikeskuksiin liittyvä muutosehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin

-

Vaikutukset

Millaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia vaikutuksia viranomaisten toimintaan arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita yhteiskunnallisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan? (Esimerkiksi ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset)

-

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Onko jokin muu tapa, jolla direktiivin edellyttämät vähimmäisvelvoitteet voitaisiin toteuttaa?

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Miten kommentoitte mietinnön näkemyksiä, jotka koskevat suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä (mietinnön jakso 11)?

-

Muut havaintonne ja kommenttinne esitysluonnoksesta

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut havaintonne ja kommenttinne direktiivin vähimmäisvelvoitteita pidemmälle menevistä (kansallisista) tarpeista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maria Akatemia ry kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä, joka koskee naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanoa.

Haluamme korostaa, että väkivallan ehkäiseminen ja vähentäminen edellyttävät nykyistä vahvempaa panostusta väkivallan kaikkien osapuolten tunnistamiseen ja ohjaamiseen tarkoituksenmukaisten tukipalveluiden piiriin heidän suostumuksellaan. Tämä edellyttää, että viranomaisilla on ajantasainen ja kattava tieto saatavilla olevista palveluista sekä riittävät valmiudet palveluohjaukseen. Ilman tehokasta tunnistamista ja oikea-aikaista ohjausta moni väkivaltaa kokenut tai sitä käyttävä jää tarvitsemansa tuen ulkopuolelle.

Väkivaltatyön erityisosaaminen ja pitkäaikainen kokemus ovat pitkälti järjestökentällä. Siksi on välttämätöntä turvata järjestöjen toimintaedellytykset ja riittävät resurssit myös tulevaisuudessa. Järjestöjen asiantuntemus on keskeinen osa väkivallan ehkäisyn kokonaisuutta, eikä sen merkitystä tule heikentää palvelujärjestelmää kehitettäessä.

Väkivallan ehkäisemiseksi on lisättävä väkivallan tekijöille suunnattuja palveluita ja varmistettava, että ne ovat saavutettavia yhdenvertaisesti kaikille sukupuolille. On tärkeää tunnistaa, että myös naiset käyttävät väkivaltaa puolisoitaan ja lapsiaan kohtaan. Tunnistamiseen, puheeksi ottamiseen ja palveluohjaukseen tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Väkivallan tekijän sukupuoli ei saa muodostua esteeksi avun saamiselle tai väkivallan tunnistamiselle.

Erityisen tärkeää on panostaa varhaiseen puuttumiseen, sillä se tarjoaa parhaat mahdollisuudet ehkäistä väkivallan jatkumista ja uusiutumista. Pelkkä rangaistusten koventaminen ei riitä muuttamaan väkivaltaista käyttäytymistä, vaan rinnalle tarvitaan pitkäjänteistä ja vaikuttavaa tukea, joka auttaa tekijää tunnistamaan väkivallan taustalla olevia syitä, käsittelemään niitä ja rakentamaan väkivallattomia toimintatapoja.

Lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä keskeistä on vanhemmuuden ja vanhempien tunnesäätelyn tukeminen sekä väkivallan riskitekijöiden varhainen tunnistaminen. Lapsiin

kohdistuvan väkivallan tekijänä voi olla kumpi tahansa vanhemmista, minkä vuoksi ehkäisytöiden, palveluiden ja ammattilaisten koulutuksen tulee perustua ilmiön kokonaisvaltaiseen tunnistamiseen. Väkivallan ehkäisyssä ei tule sivuuttaa naisia väkivallan tekijöinä, vaan palveluiden ja toimintamallien on kyettävä tunnistamaan ja kohtaamaan kaikki väkivaltaa käyttävät henkilöt yhdenvertaisesti. Ylisukupolvisen väkivallan katkaiseminen ja ehkäiseminen on avainasemassa väkivallan ehkäisytyössä.

Kommeri Hanna
Maria Akatemia ry